Dosarul nr.4r-4656/23
Nr. PIGD 4-23083081-02-4r-04122023
Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani
Judecătorul Aureliu Postică

D E C I Z I E

26 septembrie 2024 mun. Chișinău
Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău
Avînd în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul: Marcel Juganari
Judecătorii: Ion Bulhac
Silvia Cecan

Judecînd în ordine de recurs, recursul avocatului Lada Grișina în interesele victimei Cumpătă Valeriu și recursul victimei Cumpătă Nicolae, declarate împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 30 octombrie 2023, prin care s-a declarat inadmisibilă contestaţia înaintată de victima Valerii Cumpătă, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie seria nr. MAI05796863 din 13.03.2023, întocmit de agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliţie Rîşcani, Direcţia de Poliţie mun. Chişinău, comisar principal Andrei Tihai, în privinţa cet. Maxim Grapila, pe faptul comiterii de către ultimul a contravenţiei prevăzute la art. 106 din Codul contravenţional și s-a remis victimei Valerii Cumpătă şi avocatului Lada Grișina încheierea în cauză.

Procedura de înștiințare a părților a fost executată.

Termenul de examinarea a cauzei în instanța de recurs, 4 decembrie 2023-26 septembrie 2024.

A C O N S T A T A T:

1. La data de 31.05.2023, victima Valerii Cumpătă, a depus contestaţia supra nominalizată la Inspectoratul de poliţie Rîşcani, înregistrată sub nr. 3731, fapt confirmat prin ştampila de intrare.
2. Prin contestaţia înaintată victima Valerii Cumpătă, a solicitat să-i fie reparat prejudiciul cauzat prin contravenţie, invocînd că la data de 13.03.2023, a fost întocmit proces-verbal cu privire la contravenţie, pe faptul sustragerii a două tablete şi a unui telefon mobil de model „SAMSUNG -20”, în sumă totală de 7000 lei, în beneficiul lui Cumpătă Valerii.
3. La data de 09.06.2023, în Judecătoria Chişinău, sediul Buiucani, de către Inspectoratul de Poliţie Rîşcani, Direcţia de Poliţie mun. Chişinău a fost expediată spre examinare, după competenţă, contestaţia înaintată de victima Valerii Cumpătă, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie seria nr. MAI05796863 din 13.03.2023, întocmit de agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliţie Râşcani, Direcţia de Poliţie mun. Chişinău, comisar

principal Andrei Tihai, în privinţa cet. Maxim Grapila, pe faptul comiterii de către ultimul a contravenţiei prevăzute la art. 106 din Codul contravenţional.

4. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 30 octombrie 2023, s-a declarat inadmisibilă contestaţia înaintată de victima Valerii Cumpătă, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie seria nr. MAI05796863 din 13.03.2023, întocmit de agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliţie Rîşcani, Direcţia de Poliţie mun. Chișinău, comisar principal Andrei Tihai, în privinţa cet. Maxim Grapila, pe faptul comiterii de către ultimul a contravenţiei prevăzute la art. 106 din Codul contravenţional și s-a remis victimei Valerii Cumpătă şi avocatului Lada Grișina încheierea în cauză.
5. Nefiind de acord cu încheierea, avocatul Lada Grișina în interesele victimei Cumpătă Valeriu a înaintat cerere de recurs prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii și remiterea cauzei la rejudecare.
6. În motivarea recursului s-a invocat că potrivit art. 45 Codul Contravenţional persoana al cărei drept sau interes legitim a fost lezat prin contravenţie îl poate apăra prin acţiune civilă depusă conform legislaţiei procedurale civile. Această persoană are în special dreptul ia repararea prejudiciului patrimonial şi a celui nepatrimonial cauzate prin contravenţie. Prezentul alineat se aplică în egală măsură şi în cazul în care, în sensul art.30 alin.(11), se consideră că făptuitorul nu a fost supus răspunderii contravenţionale. Soluţionînd cauza contravenţională, autoritatea competentă este în drept, la cererea victimei, să dispună repararea prejudiciului cauzat prin contravenţie în cazul în care nu există divergenţe asupra întinderii lui.
7. Potrivit art. 383 alin. (1), (2) din Codul contravenţional cheltuielile de administrare şi de conservare a probelor, de retribuire a apărătorului, alte cheltuieli aferente procesului contravenţional se suportă de contravenient, dacă a fost aplicată o sancţiune contravenţională, în modul stabilit de legislaţie. Plata cheltuielilor judiciare se efectuează în conformitate cu art. 229 din Codul de procedură penală. (2) Victima, reprezentantul ei, martorul, specialistul, expertul, interpretul, traducătorul, apărătorul (avocatul) au dreptul la repararea prejudiciului şi a cheltuielilor suportate în procesul contravenţional în ordinea procedurii civile, cu excepţia cazurilor cînd nu există divergenţe asupra întinderii acestora.
8. Potrivit art. 452 alin. 1 din Codul contravențional, cauza contravenţională se judecă de instanţa de judecată în şedinţă publică, oral, nemijlocit şi în contradictoriu.
9. Potrivit art. 394 din Codul contravențional, justiţia în cauzele contravenţionale se înfăptuieşte de către instanţa de judecată conform competenţei date prin prezentul cod. (2) Cauza contravenţională se judecă în complet format dintr-un singur judecător care se pronunţă asupra fondului cauzei prin hotărîre. (4)

Judecarea cauzei în şedinţă judiciară va fi argumentată şi efectuată cu respectarea tuturor regulilor de procedură judiciară. (5) Cauza contravenţională se judecă în şedinţă publică sau în şedinţă închisă, după caz. conform prevederilor art. 18 din Codul de procedură penală. (6) în cadrul procesului contravenţional, instanţa de judecată se conduce şi aplică corespunzător prevederile art. 31-35 din Codul de procedură penală.

10. Potrivit art. 61 din Codul de procedură penală, 1) parte civilă este recunoscută persoana fizică sau juridică în privinţa căreia există suficiente temeiuri de a considera că în urma infracţiunii i-a fost cauzat un prejudiciu material sau moral, care a depus la organul de urmărire penală sau la instanţa de judecată o cerere de chemare în judecată a bănuitului, învinuitului, inculpatului sau a persoanelor care poartă răspundere patrimonială pentru faptele acestuia. Acţiunea civilă se judecă de către instanţă în cadrul procesului penal dacă volumul prejudiciului este incontestabil. (2) Recunoaşterea ca parte civilă se efectuează prin ordonanţa organului de urmărire penală sau prin încheierea instanţei de judecată. (3) în cazul în care s-a constatat că, după recunoaşterea părţii civile, cererea de chemare în judecată a fost depusă de o persoană necorespunzătoare sau că, din alte motive, lipsesc temeiuri pentru ca persoana să aibă calitate de parte civilă, organul de urmărire penală, prin hotărîre motivată, sistează participarea persoanei în calitate de parte civilă.
11. Potrivit alin 2, 3, 4 art. 220 din Codul de procedură penală, normele procedurii civile şi normele procesului de mediere a litigiilor civile se aplică dacă ele nu contravin principiilor procesului penal şi dacă normele procesului penal nu prevăd asemenea reglementări. (3) Hotârîrea privind acţiunea civilă se adoptă în conformitate cu normele dreptului civil şi ale altor domenii de drept. (4) Termenul de prescripţie prevăzut de legislaţia civilă nu se aplică acţiunilor civile soluţionate în procesul penal.
12. Prevăzut alin. 1,2, 3 art. 221 din Codul de procedură penală, 1) acţiunea civilă în procesul penal se intentează în baza cererii scrise a părţii civile sau a reprezentantului ei în orice moment de la pornirea procesului penal pînă la terminarea cercetării judecătoreşti. (2) Acţiunea civilă se intentează faţă de bănuit, învinuit, inculpat, faţă de o persoană necunoscută care urmează să fie trasă la răspundere sau faţă de persoana care poate fi responsabilă de acţiunile învinuitului, inculpatului. (3) în cererea de intentare a acţiunii civile se arată cauza penală în procedura căreia urmează să fie intentată acţiunea civilă, cine şi către cine intentează acţiunea, valoarea acţiunii şi cerinţa de despăgubire. Dacă este necesar, partea civilă îşi poate concretiza pretenţiile.
13. Potrivit alin. 1 art. 1998 din Codul civil, cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege. şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.

14. Potrivit alin. 1, 2 art. 2036 din Codul civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri. (2) Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial.
15. În baza art. 2037 CC (1) Mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie a autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacţie echitabilă persoanei vătămate. (2) Caracterul şi gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanţa de judecată, luînd în considerare circumstanţele în care a fost cauzal prejudiciul, restrîngerea posibilităţilor de viaţă familială şi socială, precum şi statutul social al persoanei vătămate. (3) La determinarea despăgubirii, instanţa de judecată va tinde să acorde o despăgubire care. pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obişnuit în împrejurări similare şi, pe de altă parte, ia în cont particularităţile cazului.
16. Subsecvent, încheierea instanței de fond a fost atacată cu recurs și de către victima Cumpătă Nicolae, care a solicitat admiterea recursului și casarea încheierii.
17. În motivarea recursului s-a invocat că încheierea instanței este neîntemeiată și este pasibilă de a fi casată.
18. Judecând recursurile declarate, examinând materialele cauzei, raportând situaţia de fapt la cea de drept, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul avocatului Lada Grișina în interesele victimei Cumpătă Valeriu și recursul victimei Cumpătă Nicolae, urmează a fi respinse, cu menținerea încheierii contestate.
19. Potrivit art. 3 alin.(1) din Codul de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanţa judecătorească.
20. Art. V alin.(2) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală şi a Codului contravenţional) nr. 245 din 31.07.2023 (în vigoare 22.08.2023), pledează că la data intrării în vigoare a prezentei legi, recursurile declarate în cauzele penale şi contravenţionale pentru care au fost stabilite data şedinţei de judecată se examinează conform procedurii de până la intrarea în vigoare a prezentei legi.
21. Conform art. 471 din Contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezenţa părţilor. Instanţa de recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu

acordarea dreptului de depunere a referinţei. Dacă consideră cauza de un interes deosebit pentru jurisprudenţă, precum şi la cererea motivată a părţilor, instanţa de recurs poate dispune printr-o încheiere motivată fixarea şedinţei de judecată, cu citarea părţilor pentru prezentare la proces. Instanţa de recurs este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor esenţiale invocate în recurs.

22. Conform prevederilor art. 448 alin. (1) din Codul contravenţional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art. 447^1 alin. (8).
23. În continuare, Colegiul analizînd materialele cauzei menționează că procesul-verbal cu privire la contravenţie a fost întocmit la data de 13.03.2023, în privinţa cet. Maxim Grapila, pe faptul comiterii de către ultimul a contravenţiei prevăzute la art. 106 din Codul contravenţional, iar prin contestaţia înaintată victima Valerii Cumpătă, nu contestă legalitatea acestuia şi nici dezacordul cu decizia adoptată, circumstanțe ce denotă că instanța de fond justificat a considerat contestația inadmisibilă.
24. Totodată, prin contestaţia înaintată, victima enumeră daunele cauzate prin contravenţie şi nicidecum nu contestă legalitatea întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenţie, admisibilitatea şi temeinicia probelor care au determinat întocmirea acestuia.
25. Astfel, Colegiul reiterează că pentru a fi valabil exercitată, prin depunerea contestaţiei în ordinea art. 448 din Codul contravenţional, calea de atac trebuie să aibă valoare juridică, adică contestaţia trebuie să conţină în mod obligatoriu motivele cerinţelor, argumentele privind temeinicia contestaţiei, propunerilor privind hotărîrea solicitată, cu argumentarea ilegalităţii deciziei atacate. În caz contrar, aceasta nu are valoare juridică ab initio şi urmează a fi restituită.
26. Prin urmare, contestaţia înaintată de către victima Valerii Cumpătă, în ordinea art. 448 din Codul contravenţional, nu corespunde cerinţelor normelor supra menţionate.
27. Respectiv, fiind lovită de nulitate (lipsită de valoare juridică) ab initio, această contestaţe (cerere) nu întruneşte condiţiile de formă şi conţinut şi urmează a fi declarată inadmisibilă.
28. Mai mult, avînd în vedere pretenţiile expuse în contestație, Colegiul menționează că Valerii Cumpătă la acest capitol beneficiază de dreptul de a intenta acţiune civilă în ordinea procedurii civile, or conform art. 45 alin. (1)

din Codul contravențional, persoana al cărei drept sau interes legitim a fost lezat prin contravenţie îl poate apăra prin acţiune civilă depusă conform legislaţiei procedurale civile. Această persoană are în special dreptul la repararea prejudiciului patrimonial şi a celui nepatrimonial cauzate prin contravenţie. Prezentul alineat se aplică în egală măsură şi în cazul în care, în sensul art.30 alin.(11), se consideră că făptuitorul nu a fost supus răspunderii contravenţionale.

29. În același context, Colegiul consideră că motivele invocate de recurenți sunt declarative și nu pot fi reținute, alegațiile expuse în cererile de recurs nu reprezintă motive ce impun casarea actului judecătoresc adoptat în speță, mai mult, circumstanțele ce relevă dezacordul cu încheierea instanței, au constituit obiectul de studiu al instanței de fond, care le-a oferit o apreciere motivată.
30. Colegiul penal conchide că argumentele invocate în recursuri nu şi-au găsit confirmare în procesul verificării legalității în ordinea controlului ierarhic superior, motiv pentru care acestea urmează a fi respinse ca nefondate, cu menţinerea fără modificări a încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 30 octombrie 2023.
31. În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. c), art. 474 din Codul contravențional, Colegiul Penal al Curţii de Apel Chişinău,-

D E C I D E:

A respinge ca nefondate, recursul avocatului Lada Grișina în interesele victimei Cumpătă Valeriu și recursul victimei Cumpătă Nicolae.

A menține fără modificări încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 30 octombrie 2023, prin care s-a declarat inadmisibilă contestaţia înaintată de victima Valerii Cumpătă, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie seria nr. MAI05796863 din 13.03.2023, întocmit de agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliţie Rîşcani, Direcţia de Poliţie mun. Chişinău, comisar principal Andrei Tihai, în privinţa cet. Maxim Grapila, pe faptul comiterii de către ultimul a contravenţiei prevăzute la art. 106 din Codul contravenţional și s-a remis victimei Valerii Cumpătă şi avocatului Lada Grişina încheierea în cauză.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecătorul Marcel Juganari

Judecătorii Ion Bulhac

Silvia Cecan